

12 forfattere
12 tekster
2023

12 — 12

Klosterruinen

Rebecca Wexelsen

Steinar Opstad

Ingrid Brækken Melve

Inger Bråtveit

Dan Aleksander Ramberg Andersen

Lars Ove Seljestad

Kjersti Annesdatter Skomsvold

Jørn H. Sværen

Therese Tungen

Joakim Kjørsvik

Kjersti Wøien Håland

Lars Ramslie

PÅSKE+
PASJON

64 opplevelsesdager

26.3 — 28.5.23

Fra inngangen til den stille uke til 1. pinsedag. Pasjon er lidelse og lidenskap. Lidelse i møte med verdens dødskrefter. Lidenskap i møte med livets muligheter. Påske er fortellinger som former vår kultur og driver mennesket til frihet.

Påske + Pasjon – i regi av KULT – Senter for kunst, kultur og kirke og Oslo bispedømmeråd. I samarbeid med Kirkelig fellesråd i Oslo og bispedømmene Borg og Tunsberg.

Les mer på
www.paskeogpasjon.no

Støttet av:
Norsk Kulturråd, Eckbos Legat, Kulturetaten i Oslo kommune
Design: Rayon

Forfatterkonseptet 12-12
klosterruinen ble i 2023 gjennomført for andre gang.

Forfatterkonseptet utforsket *stedet* Klosterruinene på Hovedøya og *situasjonen* fra Maria Magdalena oppsøkte graven på første påskedag og fram til Kristi himmelfartsdag.

Tolv skjønnlitterære forfattere ble invitert til å skrive hver sin tekst og urfremføre den i ruinen etter St.Edmundskirken – i Klosterruinene på Hovedøya – lørdag før Kristi himmelfartsdag.

Tallet tolv speiler beskrivelsen Markusevangeliet gir av situasjonen fra 1. påskedag og fram til Kristi himmelfartsdag - hvor Maria Magdalene spilte en hovedrolle - sammen med de elleve mannlige disiplene.

For forfatterne ble *stedet* og *situasjonen* aktivert på to måter:

1.
I forkant av skriveprosessen ble det gjennomført 1 til 1 befaringer til Klosterruinene på Hovedøya. Klosteret ble grunnlagt i 1147 av Cisterciensermunker og oppløst i 1532, og var et av Norges største og rikeste klostre.

Klosteret ble anlagt ved en liten kirke vest på øya. Kirken ble senere bygd om i stil med det vanlige skjema for Cistercienserordenens anlegg. I løpet av de neste 400 årene vokste anlegget betraktelig, med bygningene gruppert omkring en firkantet hage sør for kirken.

2.
I forkant av skriveprosessen leste forfatterne Markusevangeliet hvor situasjonen omtales i kapittel 16, vers 1-14:

Da sabbaten var over, kjøpte Maria Magdalena og Maria, Jakobs mor, og Salome velluktende oljer for å gå og salve ham. 2 Tidlig om morgenen den første dagen i uken kom de til graven da solen gikk opp. 3 De sa til hverandre: «Hvem skal vi få til å rulle bort steinen fra inngangen til graven?» 4 Men da de så opp, fikk de se at steinen var rullet fra. Den var meget stor. 5 Da de kom inn i graven, så de en ung mann sitte på høyre side, kledd i en hvit, lang kjortel, og de ble forferdet. 6 Men han sa til dem: «Vær ikke forferdet! Dere leter etter Jesus fra Nasaret, den korsfestede. Han er stått opp, han er ikke her. Se, der er stedet hvor de la ham! 7 Men gå og si til disiplene hans og til Peter: 'Han går i forveien for dere til Galilea. Der skal dere få se ham, slik som han sa dere.'» 8 Da gikk de ut og flyktet bort fra graven, skjelvende og ute av seg. De sa ikke et ord til noen, for de var redde. 9 Etter at Jesus var stått opp igjen, tidlig den første dagen i uken, viste han seg først for Maria Magdalena, som han hadde drevet sju onde ånder ut av. 10 Hun gikk av sted og fortalte det til dem som hadde vært med ham, og som nå sørget og gråt. 11 Men da de fikk høre at han levde, og at hun hadde sett ham, trodde de det ikke. 12 Senere viste han seg i en annen skikkelse for to av dem mens de gikk på veien og skulle ut på landet. 13 Også disse kom og fortalte det til de andre, men de trodde ikke dem heller. 14 Til sist viste han seg også for de elleve mens de var samlet til måltid. Han bebredet dem for deres vantro og harde hjerter, for de hadde ikke trodd dem som hadde sett at han var stått opp.

Vennlig hilsen
Knut Erik Tveit
Prosjektleder/kurator for Påske og pasjon

1 — 12

Rebecca Wexelsen

—

Bønn om trøst

Skal jeg be de døde munkene om noe
vil jeg be om en bønn
som kan tvinge min taushet til taushet.

Kan hende de svarer

«Vi kan undersøke medisiplantene
holde sykdommene på avstand
og selv kan vi be
men vi kan ikke gi deg vår bønn».

Kan hende de ber meg
lære meg blomstenes navn
trekke glidelåsen opp i halsen
bøye mitt hode for sigden
bygge en båt
og dra hjem.

«Dette er ikke stedet for deg.»
Men jeg ber til de døde munkene.

Jeg ber om en bønn
om en trengselsfri gate
en vedvarende begynnelse
et fluktøyeblikk
om å være en pipe
å være tålmodig
om å se det jeg ikke kan se.

Jeg ber om en bønn om en kropp jeg har født,
om å bære den kroppen som bar meg.

Jeg ber om en bønn som beveger seg
med mørkets hastighet
om å være det barna strekker seg inn mot
å være en maske i masken
et dyrehode
i menneskehodets sted

om å få sitt ansikt malt og siden visket ut.

Jeg ber om å våkne i drømmen
om et brennende kaos
om fred
at det ikke finnes en gud å forlate
og at ingen forlater meg
at det finnes et sted
der det ligger en trøst begravet.

Jeg ber om ruiner med ledige rom
der jeg bøyer mitt hode for sigden.
Der jeg legger min mor til mitt bryst.

2 — 12

Steinar Opstad

—

Livet som lignelse

*

Hvis jeg som munkene i klosteret
lovet å være taus det meste av tiden,
gjorde jeg det for Gud eller for menneskenes skyld
og ville jeg noen gang ha brutt løftet?

Det vil jeg aldri få vite
for det er ikke noe som heter å tie over evne
Å snakke over evne derimot gjør jeg hver bidige dag
Å tenke over evne er uansett umulig:

Det vet jeg idet jeg står i ruinene av et hellig hus
og gjenkaller Jesu' lignelser i all slags vær
og jeg ikke lenger regner døden som en realitet,
snarere som en teoretisk mulighet

*

I klosterets benhus ligger hodeskallene
etter de døde prestene og munkene stablet,
plassert etter rang på ei støvete hylle

De som angivelig kom lengst på den åndelige veien
har fått initialene sine brent inn i kraniet,
de som kom kortere forblir uten

Jeg kunne ha sagt at saligheten tilhører de siste
hadde det ikke vært for at jeg tror
det bare er de skyldige som kan skape

I et annet liv ville jeg ha vært munken
som gikk inn i benhuset hver søndagsmorgen
og tørket støvet av de vakre hodeskallene:

Det er han saligheten tilhører,
han med en dødslengsel som innfris
ved soloppgang hver syvende dag

*

Stedet og tiden er ett i ruinene
hvor munkene en gang utgjorde makten
og der makten ofte forrådde helligheten

og omvendt: hvem som er den største kraften
– helligheten eller makten – vet ingen per dags dato
og heller ikke alltid hvem som er hvem

En gang var jeg han som krevde inn penger
for noens gudsfrykt eller gudslengsel
Det gjorde meg for alltid ute av stand til å tro

Det eneste jeg er i stand til er å leve og dø
uten løfter: Bare til et slikt liv
og til en slik død føler jeg meg verdig

Jeg har en sølvmynt under tungen
som ingen merker siden vi har lovet hverandre
å ikke snakke sammen i utide

Med sølvmynten sviker jeg både menneskene og Gud
og det er bra, for ellers ville jeg ha gått til grunne
i dem begge og aldri mer stått opp igjen

*

Hvem er han?
Er han en hellig person eller en hellig natur
eller ingen av delene?
Både vinden og sjøen adlyder ham
og det visne fjorårgresset
som vaier i vinden

Det er ikke sant det jeg sier, og likevel er det sant:
Det livet som speiler seg i lignelsene
lar seg ikke gjenfortelle
og noen dager speiler jeg meg mer i Jesu' lignelser
enn i folk jeg kjenner
eller samfunnet jeg lever i

Jeg trygler om å få livet mitt tilbake
ved at noen gjenforteller det for meg
Eller blir jeg nødt til å begå en forbrytelse
og bli stilt for retten for at noen
skal gi meg historien jeg trenger
om livet jeg har levd?

3 — 12

Ingrid Brækken Melve

—

I ditt navn

I ditt navn har jeg stappet lommene fulle av hoggormbabyer
de blir varme av min varme
jeg slipper dem ut med en gang jeg går av båten
de ser nesten søte ut der de forsvinner i gresset som om ingenting,
gjemmer seg i ruinen som om ingenting.
Det er da du viser deg igjen, du greier tydeligvis ikke å holde deg unna,
du ser både trist og vakker ut da den innleide kjendisen sier at åpningsfesten kan begynne:

I ditt navn har jeg vunnet anbud på anbud for kommunal- og distriktsdepartementet,
en egen post i boligsosial plan.
Ti millioner fra forsvarsbygg, tretti millioner i sølv fra Innovasjon Norge.
Jeg har selvsagt leid geologer til å erklære grunnforholdene trygge.
I ditt navn gjorde maskiner selve arbeidet, arkitekt- og kunststudenter resten.
I ditt navn har jeg invitert prinsesse, minister og urfolksrepresentant.
Og jeg ber den som identifiserer seg som skyldfri
om å rulle steinen vekk fra tunellen.
Den er meget stor, sier jeg, i ditt navn er den designet slik at det skal virke umulig,
men ikke være det. Dette for å gi en opplevelse av mestring.

I ditt navn sier jeg *democratic*, sier jeg *sustainability*.

I ditt navn sier jeg at dette løser boligkrisen.

Alle får bærenett med frø til planter som ikke trenger sol.

I ditt navn sier jeg *future*, sier jeg *antropocenen*, sier jeg *community innovation*.

Og foran køa går to vakre tjueseksåringer, de bærer magnumflasker med økologisk eplecider, det er ingen som snur seg en eneste gang, mot lyset, de går glade og lette ned i tunellen.

Jeg ruller en ordentlig stein foran åpningen, forseglar med byggeskum som om ingenting.

Jeg går ned til stranda, hoggormene biter meg i hælen, det gjør ikke vondt,

det gjør ingenting,

jeg finner en stein som er så svart og fin at jeg dessverre må ta meg i å ønske at noen av kjøtt og

blod var her og så på meg som fant en stein som var så svart og fin, det har vært lava en gang,

det har vært flytende en gang, skulle jeg sagt til den som så meg finne denne steinen, og vi

skulle sett på hverandre med like mye ømhet som begjær, like mye sorg som forventning.

Og den som så meg skulle sagt at det har vært varmt og flytende en gang, men nå er det hardt.

Men det er ingen her, bortsett fra deg

som viser seg for meg, du er så trist og vakker og lysende at jeg blir kvalm.

Er du fornøyd nå, spør du.

Jeg har aldri tvilt på troen din, sier du, kjærligheten er det verre med.

Jeg knuger steinen i neven,

ber om at den ikke skal bli varm som meg, men jeg kald som den.

Du svarer ikke, det er ingen her,

det er nesten helt stille her, bare jordkjernens rumlende varme,

når det som har vært hardt blir flytende og varmt

i ditt navn.

4 — 12

Inger Bråtveit

—

KJÆRLEIKENS EVANGELIUM

Fyrste gongen du såg meg, sa du Angus Dei.
Kor mange himlar finst i ein? Du fekk det du
ville. Eg gjorde óg det, men ikkje det eg
hadde bede om. Eitt vil eg likevel leggja til:
Hovudet

mitt var med. I bølger av fortvilning snakkar
eg. I dei fyrste åra håpa og bad eg om at du
skulle koma å henta meg. Seinare, då du
hadde stige i gradene mellom brørne dine,
tenkte eg at du kunne få meg ut herifrå ved
hjelp av brorskapet som i alle ting synest å
koma deg til unnsetning. Var eg dum? Naiv?
Ja. Kva krev klosterlivet av deg? Er
forpliktinga til brørne dine større enn
lovnaden du gav meg? Sonen vår, tenkjer du
nokon gong på han?

Etter systerspråket lengtar eg, men her inne
talar handlingane høgare enn ord. Så skriv til
meg og gjer meg ærleg og levande igjen.
Skriv til meg så eg kan håpa og tru meg til
endes av håpet som neppe vil gi meg noko
von. Som ein truande vantru skal eg falda
hendene og be inn i svartaste natta sitt siste
inkje til det kvitnar for meg. For eg veit det
finst ein opplyst stad som skin for oss som
har mista oss sjølve i dei me elsker mest.

Ve, alle jordiske sår, kjøtetande blomar og
betennelsar! Ve alle utgytte lovnadar toppa
med kvitt, skummande kliss! Guds lam er
ikkje eg. Alfabetet ville vore større enn
himmelriket, skreiv du berre eit brev.

5 — 12

Dan Aleksander Ramberg Andersen

Jeg vil bli ren
Men ånden forlater meg ikke

Denne kroppen
Er ingen lignelse

Den som leter etter en brønn
Bør følge brødrenes hvisken

Og den som søker svaret
Gjemme seg for budet

Når vi en dag blir alene
Skal jeg forklare alt

La bare englene grave ut
Ansiktet som dagene

Den sanne kjærligheten
Renner mellom fingrene

Til selv ryktet forvitrer
Så høyt har jeg elsket

6 — 12

Lars Ove Seljestad

—

Velsigna av deg

Det kjennest rart å liggja her på sovesalen og tenkja attende på det som *har* vore. Eg har hatt eit godt liv. Alt har lagt seg til rette. Som om det var ein høgare vilje som ville meg vel.

Storemannen har halde si hand over meg og beskytta meg frå det vonde. Det har eg trudd fast sidan den dagen mor sa at det var slik.

Storemannen held si varme hand over deg, sa ho, alt kjem til å bli bra.

Og det har det. Sanneleg, alt har blitt bra.

Eg veit det finst menneske som kjenner det som om livet spring frå dei. Slik har det ikkje vore for meg. Aldri har eg hatt kjensla av at livet spring frå meg.

Livet er ei gåve du skal ta vel i mot, sa mor då eg var liten gut.

Eg har lært mykje av mor. Oppvaksen som eg er, utan far, har eg ikkje hatt anna val.

Kanskje er det rart å snakka om gåver frå livet no når eg ligg her og bur meg på å fara?

Døden er den siste gåva.

Kva som seinare hender, er ikkje lenger livet.

Når eg kjem over til den andre sida, vil eg få møta igjen alle dei eg har vore glade i. Dei har varda vegen for meg.

Der ventar mor på guten sin. Der ventar far på den guten han fekk, men aldri lærte å kjenna. Der ventar bror og syster. Alle dei som gav seg i veg før meg.

Sjølv har eg aldri vore redd. Eg har visst at eg berre er ei lita brikke i Storemannen sin plan. Kva han vil med meg, veit eg ikkje, anna enn at eg fast har trudd at eg skal vera til velsigning for dei hine.

Då eg var liten, lærte mor meg ei bøn.

Lov meg at du lærer denne vesle bøna, sa ho mildt til meg. Lov meg at du, det du maktar, gjer henne sann.

Herre,

eg ber deg,

velsign alle dei

som har ein plass

i hjarta mitt.

Herre,

velsign meg.

Velsigna av deg,

lat meg vera

til velsigning for andre.

Amen.

7 — 12

Kjersti Annesdatter Skomsvold

—

Moren

Sønnen hennes er død. Hennes førstefødte er død. Han var voksen da han døde, men han vil alltid være barnet hennes.

Hun visste det fra det øyeblikket hun satt med den nyfødte gutten i armene, ja, før det også, at han var helt spesiell. Det var som om noen hvisket henne i øret at barnet hun skulle få ikke var som andre barn.

Hun var så stolt av den lille gutten sin, hun tok seg stadig i å tenke på ham som en blomst. Det er jo noe alle vet, at mødre overdriver, og det var ikke sånn at hun kunne fått en premie for ham eller noe, men en blomst var han. Med armene strakt mot himmelen, armer som tok i mot regnet som falt, sola som varmet.

Han viste seg å være en klok og interessert gutt. Han hørte på lærerne, og var ikke redd for å stille spørsmål om det var noe han ikke forstod. Hun håpet at det skulle fortsette på denne måten, hun håpet at han ikke skulle begynne å henge med feil folk. Men etter hvert fikk hun jo flere barn, minst seks hvis hun telte nøye. Det er ikke så rart at hun ikke bestandig klarte å følge med på hva den eldste sønnen drev med.

Mannen hennes var også svært opptatt, han jobbet hardt for å forsørge familien. Han jobbet som snekker, og hun var glad for at han lærte den eldste sønnen opp i dette yrket, at gutten fikk et skikkelig arbeid.

Han kom seg gjennom tenårene, tjuårene, uten altfor mye trøbbel, og hun tenkte at dette går jo riktig så bra. Først da han var tretti år ble livet virkelig veltet om. Mye på grunn av fetteren hans. En dag gikk sønnen i mange kilometer for å møte fetteren sin, og hun vet ikke nøyaktig hva som skjedde da han kom fram, hva de to fant på sammen denne dagen, hun vet bare at etter dette skulle livet aldri mer bli det samme.

Hun hørte rykter om at han drev med underlige saker, det var nesten ikke til å tro alt sammen. Han fikk mange nye venner, og uvenner også, og hun fikk vite at han hadde fortalt vennene at han snart skulle dø. Og hun så ham dø, hun så ham bli lagt i graven. Det må ha vært en drøm dette med at han dagen etter ikke var der lenger, at hun kom for å ta farvel og så var han borte. Hun må ha vært gal av sorg, det var nok det som var grunnen til at hun fikk sånne merkelige tanker og drømmer.

Det betyr ikke at hun ikke lurer på hvor han er nå. Hun savner ham, hun vil snakke med ham, holde ham i armene sine. Og hun blir sint når folk sier at hun kan trøste seg med at han er i paradiset, tanken på et paradiset kjeder henne grenseløst. Hun tenker med bitterhet på alle som er så glade for at han dro til Himmelen for deres skyld. De tenker nok ikke på hvordan det føles for moren hans.

8 — 12

Jørn H. Sværen

—

hvem skal lese

hvem skal bære

han er ikke her

Therese Tungen

—

så er du heller ikkje her

så er du heller ikkje her
kva hadde eg egentleg trudd
at eg skulle finne deg på denne islagte øya
denne enorme issvullen midt i oslofjorden
der eg går rundt i ruinane etter eit kloster som var bygd på ei kyrkje
for så å bli utbrent og plyndra og liggande brakk i hundrevis av år
eg kom hit med intensjonen om å legge mitt til sides og tenkje på ei større sak
på jesu' grav og oppstanding
på cisterciensermunkane sine grunnvilkår
og kva ein kan lese ut av ruinar
i det eg går i land treffer eit vagt minne meg
om å vere her ein sommardag
å bli ført over øya i ein menneskestraum
med ein ikeabag full av handklede og søte små kjeks
på veg til ein dag i sola
eller var det syster di eg var her med, var det kanskje før di tid?
det kan vere eg går sakte omkring på øyas sydsida, der munkane gjekk i land
og der eg nå plantar fotavtrykka mine
eg rissar ein e i sanda
eit midlertidig teikn
slik vi alle er midlertidige teikn
«midlertidig»: eit ord du lærte deg den siste sommaren
du visste kva det betydde, men ikkje at det også skulle gjelde deg sjølv
eg kliv opp på ein knaus
ein stor fugl spreiar vengene sine og flyt utover vatnet som ein cadillac
mot slutten av sommaren var det også slutt for deg
sjela di smatt ut av kroppen som eit papirfly
vi fekk ikkje lenger svar når vi ropte på deg
fuglen er ei trøyst, slik skipa er det, og isflaka, skjøre og glinsande
hadde eg ikkje vore så tung så kunne eg hoppa frå flak til flak
heile vegen heim til sagene
men det er lite av magi, både i livet og i dette diktet
om ein kan kalle det eit dikt
så eg går heller opp bakken, inn i skogen
eg trakkar mine midlertidige fotspor
i det som før var strengt inndelte rom
rom for kvile, rom for straff, rom for samtaler og rom for stillheit
var det song her? spør eg, men ingen svarar
oppe i vaktårnet, rekonstruert, men ubemanna, kiker eg ut gjennom glugga
usynleg, lattermild og lur, som om du eit augeblikk har tatt bo i meg

10 — 12

Joakim Kjørsvik

—

Parousia

Jeg brukte mammas barberhøvel, for å skjule for de rundt meg at jeg var Jesus Kristus. Brøle-Bastian hadde fortalt at Jesus ikke visste det selv, at han var Frelseren, før han - *fikk hår på kuken*. Nå vokste det også på meg, Guds hår. Jeg visste hvem jeg var.

Jeg fikk ikke sove eller gjort lekser. Vennene mine ante ikke hvem de snakket med, vekten av ordene mine. Jeg ville ikke dømmes. Det var som å hele tiden grue seg til det som skjedde her og nå. Jeg nappet bort det ene kjønnehåret etter det andre. Akkurat nå gruet jeg meg til akkurat nå. Jeg snakket mindre og mindre, kunne ikke plukke et ord til kronen uten å stikke meg på en torn.

Sparket bort kvister og barnåler som lå i kors, telte til fem fem ganger før jeg sa hadet til noen i familien min, gikk på høyre side av lyktestolper, lukket øynene når jeg gikk forbi en kirkegård, holdt pusten når noen passerte meg på gata, slikket på fingrene etter å ha pantet flasker ...

En dag forstod jeg det, at om jeg dømte hver handling om til et ritual var jeg ikke syk lenger, men ble frelst hver gang jeg runka foran speilet. Så kunne jeg be til meg selv om tilgivelse for tankene mine, og frykten for døden erstattes av hjemlengsel.

Jeg behøvde ikke folde hendene eller knele. Midt i en samtale om svarte snegler, kunne jeg se været skifte fra blå himmel til mørke skyer, og nikke innforstått til det. Jeg la håndflaten på ryggen til mobberne og fikk knyttnever tilbake. Alt stod skrevet på en Post-it-lapp.

Hver løvetannfnokk var en sjel og hver sjel bar et ønske, og med et pust fra brystet mitt ble hvert ønske oppfylt og kunne spire i veikanten, i lyset fra sola som bare forsvant når jeg trengte et rom til å drømme i.

Med ett våknet jeg ved bordet. Jeg hadde sovet i tretti år. Barna mine lo av meg, ville ta på skjegget mitt, rufse til det lange håret. Noen ganger tør jeg ikke røre ved dem, i frykt for å bli til støv. Jeg speiler meg i ansiktet til datteren min. Hun kjenner ingen annen far enn meg, har knapt hørt snakk om Gud.

Jeg legger medisinen på tunga, en liten oblat. Skyller den ned med vin. Kjenner den virke i hodet mitt, som en ånd i en ødelagt maskin. Det som skinte så sterkt i meg at hele verden ble liggende i skyggen, dimmes og blir borte i mørket.

Før var jeg ofte nervøs og latteren satt løst i nevene mine. Nå er jeg aldri redd. Det hender jeg smiler, men smilet tappes litt etter litt, som vin fra en flaske skjult blant bøkene i biblioteket i et kloster.

Øya er et øye, klosteret en pupill. Pupillen er en ruin. Klosteret blindet av tid. Hemmeligheten min er blitt noe annet, slik vekstene som ble dyrket og høstet i hagen til klosteret vokser vilt i skogen omkring det. Munnen som talte fra prekestolen er fylt av jord, men budskapet som fylte lungene vokser ut av jorda, strekker seg gjennom vinduene og lever videre i barna som klatrer i trærne.

11 — 12

Kjersti Wøien Håland

—

Var det dette du lova?

opne dører til tomme rom
ingen armar som held igjen
ingen armar som held heller
er det frelse
å vere fri frå fengsel
men dømt til eit liv i ruinar
eg kastar stemmen mot veggen
stemmen kastar meg i bakken
gjer storm av sorga
er støy i stilla
berre meg og eit tomrom
du har velsigna med ditt fråvær
sanda under føtene dine
lufta som har rørt dine heilage lunger
det vil nok trekke turistar hit
vi er dei første heldige
eg skulle lagt meg ned sjølv
bedt dei forsegle meg her inne
ville du da komme til meg
med dine oljer og salver og tårer
nei så klart ikkje
eg er kjøtt og skitt og kjærteikn
og du har vaska verda rein
men vaska deg rein frå oss
kva sa du til veggane
til kolossen du rulla bort
til marken, til lufta, til stjernene
som du ikkje kunne seie til meg først
kom til Galilea
ja, min himmelstormar
ein siste gong
skal eg komme deg i møte

12 — 12

Lars Ramlie

—

(Med en ilanddrevet nagle i hånden, på vei opp fra stranden.)

340. En Gud for levende. Hvorfor er hjertet så hardt, liggende på stengrunn?

Der hang han, der lå han, men er plutselig borte: Vår perfekte greske tragedie.

En sønn av Gud.

(Eller hva kalte offiseren, centurionen ham egentlig? Og trengte han å være mer enn dét?)

Hørte dere ikke ham tie mot anklagene? Kun gi bevis for den ene og svøpe seg i mysterie, uten komiske innslag, åpen dialog (det andre såkornet som valgte malurten, også lot seg dømme for blasfemi, lovte sin gjenkomst med et smil) enda han sto der naken. Og den hellige ånd liksom så forsagt. Enda han selv sa til sine egne at de ikke skulle bekymre seg, tvile, om de ble tatt i arrest, ført for retten.

Ennå ikke, la det gå tohundreogfemti år, som tragikomedie.

For var han ikke en som lærte bort i mirakler og parabler?

Til dere som finner parabelen som en poengløs vits, en usannsynlig skrøne, higer etter en vitsemaker uten nøkkel: Uten analogi og uten adgang til Guds rike.

Intet tegn skal gies til denne generasjon.

Slik at de ikke skal bli omvendte.

Han nektet seg vinen, men lot seg salve: Så hvorfor skulle han ha ønsket å søte, svalne sitt endelikt?

Ha tippet til seg omslaget.

Som en skammel, en snublesten bak en perfekt pyramide.

Der nordsiden ledet opp fra gatebikkjene i Dekapolis.

Skinte fra topp-punktet.

Sørsiden ramlet ned i Jerusalem, en tom grav.

En hund ba ikke om mer enn solen.

En annen hund ga seg for jorden.

Etter å ha pekt på, pekt *inn i*, Guds rike. Hvor var det?

Vi står fremfor den tomme graven og om vi kunne ville vi ha skreket.

Isteden for å flykte, uten å si et ord til noen.

Inget siste mirakel. Bare overlatt et mysterie.

Som siste slutt.

Uten å trå over terskelen, ut av det åttende verset.

Inn i det som skal spise utallige enker ut av huset, bort fra Guds rike. (Hvor er det?)

En, nok en, romersk, *tragikomisk*, oppfinnelse.

Så dere ikke at han nektet seg vinen med myrra?

Skal dere ikke i det minste *lese* at han ikke tok til seg svampen med vineddik?

Siden han aldri mer skulle drikke fra vintreets frukt før han ville drikke den ny i Guds rike.

Heller ikke mens han tilbragte natten i sorg og fortvilelse, selv som krystet, ved olivenpressen.

Selv om de ikke brakk bena på ham. Etter å ha slått inn naglen.

Vi åt ordene og de var håpløse, de var ikke søte som honning, men var beske som bek, sorte som blekk: Det som skulle fullbyrdes.

Å henge fra naglen mellom røvere istedenfor lovgivere og profeter: Tre kors på Golgata der det kunne stått tre tabernakler på fjelltoppen.

Under en politisk dom; en sønn av David: de grep ham jo ikke på tempelplassen.

Og kanskje en dom, en straff myntet bikkjene, ved å åpne kroppen, se den slippe, miste Guds rike (Hvor var, er, det, befinner det seg?): Endelig høre ham bryte tausheten og skrike, skrike fortvilelsen og livet ut, mens verden og mørket rant, strømmet inn. Kjødet for villig, og ånden endelig for svak* til lenger makte å være et stoisk eksempel.

Hvilken triumf kunne blitt feiret, stått skinnende i sentrum uten disse versene? La det gå nesten fire hundre år til vi feirer påske.

Det nærmeste vi ville ha kommet oppstandelse:

Ha skreket.

Og ha skreket.

Og ha skreket.

Skreket.

Skreket.

Skreket

Skreket.

Og skreket.

Og skreket.

Skreket.

Skreket.

Skreket.

Inn i versene.

Noen skal si: «*Det er jeg*».

Noen skal si: «*Der er han*.»

Andre skal si: «*Jeg så et barn drikke fra fontenen med hendene*.

Kastet, slapp begeret, slapp kroppen.

Trådde inn i Guds rike. Krøp gjennom nåløyet»

Hvor, eller i *hvem*, befinner Guds rike seg, hvor, eller i *hvem*, skulle han etter tre dagers sorg gjenoppstå?

Her er jeg.

Her er jeg ikke.

Her er jeg.

Her er jeg ikke.

Her er

Her e

(*Michael Krohn, «Forbudte Følelser».)

K
NFALLENHET
STASE
NE
EDE
ELSE
RSONING